

Løypemelding - status for arbeidet til Invest in Bergen

Bakgrunn

Invest in Bergen sitt overordna mål er å fremje verdiskaping og nye arbeidsplassar gjennom å få fleire internasjonale verksemder til å etablere seg i Bergensregionen.

Invest in Bergen er no inne i sitt fjerde driftsår, og har betydeleg og variert aktivitet knytt til å synleggjere moglegheitene, og leggje til rette for nye etableringar i Bergensregionen.

Historikk og mandat

Invest in Bergen var ein del av verksemda Business Region Bergen (BRB). Då BRB blei avslutta i 2016, blei Invest in Bergen, etter ønske fra eigarkommunane, overteke av fylkeskommunen (referatsak HFK Fylkestinget datert 06.10.2016 «Vidareføring og styrking av etablerte tenester frå Business Region Bergen»).

Invest in Bergen er finansiert av fylkeskommunen og 17 kommunar i Bergensregionen. Kommunane representerer om lag 80 prosent av tidlegare Hordaland fylke sett opp mot antal innbyggjarar. I dag har Invest in Bergen to faste tilsette, og ei prosjekttstilling (90 prosent).

Invest in Bergen legg til rette for verksemder som ikkje er kjend i regionen og som mellom anna treng hjelp til: sjølv etableringsprosessen, finne eigna areal, nettverk, lån, finansiering og investormiljø, samarbeidspartnerar, arbeidskraft og kompetanse, fasilitetar i regionen, og generell kunnskap om landet og regionen.

For å oppnå målsettingane vert det jobba regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Det er viktig med eit tett og godt samarbeid med kommunane, organisasjonar, næringsklynger, forskings- og utdanningsmiljø, eigedomsaktørar, Innovasjon Norge, Invest in Norway osb. Det er krevjande for kommunar og andre aktørar åleine å vere synlege for eit internasjonalt publikum, og difor er marknadsføring og synleggjering av regionen ein vesentleg del av arbeidet til Invest in Bergen. Aktivt arbeid med kommunikasjon og marknadsføring er mellom dei viktigaste årsakene til at regionen har fått så mange førespurnader og kontaktar hausten 2019 og i 2020.

Invest in Norway er ein del av Innovasjon Norge sitt hovudkontor. Dei arbeidar no med å utvide sitt tilbod til dei fleste fylka i landet, slik at alle etter kvart har sitt eige Invest in-kontor. I Hordaland/Vestland har vi vore tidleg ute med dette, og nyt godt av at vi allereie har etablert tenesta, sjølv om ho er organisert i eit hopehav mellom fylkeskommunen og kommunane og ikkje som ein del av Innovasjon Norge.

Status for arbeidet

Invest in Bergen jobbar langs to hovudlinjer:

- Hjelpe konkrete verksemder som ønskjer å etablere seg i regionen
- Legge forholda til rette for større industrietableringar. Store nok areal og tilgang på nok elkraft er døme på avgjerande innsatsfaktorar for slike etableringar

For både dei to hovudlinjene vil dei komparative fortrinna i Bergensregionen vere viktige: sjømat, olje, gass, samt fornybar energi, shipping og nye utsleppsfree framdriftssystem.

For å utvikle fornybarsamfunnet og det grøne skiftet, er tilgang på rimeleg elkraft heilt naudsynt. Invest in Bergen har difor stort fokus på å synleggjere behovet for kraft i regionen. Kunnskap om og synleggjering av dei store næringsareala som finst i regionen, er også sentralt i arbeidet. Dette er avgjerande for å få nye og store industrietableringar til regionen. Invest in Bergen har mellom anna vore ein aktiv bidragsytar for å få på plass den første nettstaden for næringsareala på Mongstad: www.mongstadindustrialpark.no.

Invest in Bergen har gjennom GreenByte-initiativet, eit samarbeid mellom BKK, Vestland fylkeskommune og Invest in Bergen, dei siste to åra jobba særleg aktivt med å få eit eller fleire datasentre til regionen, og har mellom anna utarbeid ein eigen datasenterstrategi for regionen. Det er von om at det vert ei datasenteretablering i regionen i løpet av hausten eller vinteren.

Som det går fram av den vedlagte årsmeldinga jobba Invest in Bergen i 2019 med 34 prosjekt, og fleire av verksemndene som har ønskt å etablere seg, har vitja regionen. Til no har Invest in Bergen vore delaktig i 13 etableringar. Døme på verksemder er Corvus Energy, som produserer batteri til mellom anna ferjer. Aquabyte, Manolin, Wsense og Kinnva er andre døme. Dette er digitale verksemder som er tenesteprodusentar til oppdrettsnæringa.

Til no i 2020 har med motteke 23 førespurnader, noko som er ny rekord. Fire av desse har etablert seg i regionen i år, og det er von om minst to nye etableringar i løpet av hausten.

Invest in Bergen har også ei oppgåve med å ta imot utanlandske delegasjonar som kommer til regionen. Det er utvikla eit eige digitalt verktøy for delegasjonsmottak. I 2019 tok Invest in Bergen imot 27 delegasjonar.

Desse sakene er dei viktigaste hausten 2020:

- **Nye verksemder:** Invest in Bergen har ytt bistand til etablering av fire nye verksemder i regionen så langt i 2020, og er framleis i dialog med sju-åtte verksemder som er interessert i å etablere seg i regionen. Nokre verksemder har derre falt frå grunna korona-situasjonen. Det er stort fokus på å leggje til rette for at desse verksemndene skal etablere seg i regionen.
- **Endå betre kunnskap om store næringsareal:** Ved årsskiftet 2020/21 er målet å ha særskilt god oversikt over dei 10-12 største næringsareala i regionen, og å publisere ei god oversikt over desse, slik at dei kan presenterast for potensielle interessentar.
- **Datasenteretablering:** Invest in Bergen og GreenByte har jobba i to år med å få etablert eit datasenter i regionen. Det er von om å få til ei etablering av ein stor nordisk datasenteraktør i løpet av vinteren. Tilgang på nok elkraft, heilgrøne straumløysingar og sirkulærøkonomi er sentrale deler i innspurten for å få dette på plass.
- **Ein krevjande kraftsituasjon:** I arbeidet med både datasentre og anna kraftkrevjande industri, er det avdekt at regionen ikkje har så mykje straum tilgjengeleg som ein har trudd. Invest in Bergen har fått utarbeidd ein kraftanalyse som peiker på dette og som skisserer mogelege kortsiktige løysingar, medan regionen ventar på naudsynte utbetringer av nettkapasiteten. Naudsynte utbetringer av nettkapasiteten er truleg ikkje klar før i 2030-2035. Invest in Bergen og GreenByte har ei målsetting om å setja denne problemstillinga på dagsorden saman med andre aktørar i regionen.

Finansiering:

Invest in Bergene er finansiert av Vestland fylkeskommune og følgande kommunar: Alver, Askøy, Austrheim, Bergen, Bjørnafjorden, Eidfjord, Fedje, Gulen, Masfjorden, Modalen, Osterøy, Samnanger, Ulvik, Ullensvang, Vaksdal, Voss og Øygarden. Finansieringsmodellen er at den enkelte kommune betaler eit kronebeløp på kr. 4 pr. innbyggjar og Vestland fylkeskommune til ei kvar tid speglar dette kronebeløpet med eit likelydande beløp. Slik finansierer kommunane 50% av budsjettet og Vestland fylkeskommune 50%. Kommunane har nyleg fått tilbod om å fornya samarbeidsavtalen med Invest in Bergen for ein ny fireårig periode - inneverande valperiode.

Vedlegg

1 Årsmelding 2019 Invest in Bergen